

godeset gennem den hidtidige lovgivning og praksis, nemlig den egentlige (vokal- og) instrumentalundervisning, sammenspil i mindre grupper samt orkesterspil.

De problemer, der knytter sig til disse områder, hænger dels sammen med, at undervisningen forudsætter *særlige kvalifikationer*, som skolernes seminarieuddannede lærere normalt ikke er i besiddelse af, dels med, at instrumentalundervisningen nødvendigvis må foregå på *små hold* (2-7 elever), hvilket gør den relativt bekostelig.

a. Hvad *uddannelsesspørgsmålet* angår, ligger det klart, at de på konservatorierne uddannede statsprøvede musikpædagoger ligesom hidtil vil kunne anvendes som lærerkræfter ved instrumentalundervisning, og at også konservatorieuddannede fagmusikere og dirigenter med særlig pædagogisk erfaring vil kunne inddrages i arbejdet. Yderligere vil musikpædagoger med eksamen fra konservatorierne i „musikledelse“ være velkvalificerede til at varetage den frivillige undervisning i skolerne i musiklære, korsang og sammenspil jævnsides med de seminarieuddannede lærere med musik som liniefag eller årskursus i musik fra Danmarks Lærerhøjskole. Det samme gælder en række andre musikpædagoger med tilsvarende alsidig musikuddannelse, herunder også dirigenter, kantorer og organister samt universitetsuddannede pædagoger med musik som hovedfag.

Spørgsmålet om de statsprøvede musikpædagogers og andre musiklæreres anvendelse i skolernes undervisning kan imidlertid ikke begrænses til den del af undervisningen, der er frivillig for eleverne. Efter læreruddannelsesloven af 1966 vil kun de studerende der vælger musik som *liniefag*, være formelt kvalificerede til at varetage musikundervisning i folkeskolen. Dette er på længere sigt ensbetydende med, at ca. $\frac{1}{3}$ af folkeskolens musiktimer må betjenes af „ukvalificerede“ lærere, medmindre pædagoger med særlig musikuddannelse kan ansættes som faglærere. Det formelle grundlag for en sådan løsning er for så vidt til stede, som der efter folkeskolelovens § 23, stk. 3, med amtsrådets godkendelse kan ansættes *aglærere med særlig uddannelse* ved skoler, hvor de tjenestemandsansatte lærere eller timelærere ikke kan påtage sig undervisningen i alle de fag, undervisningsplanen omfatter.

Mulighederne for at inddrage statsprøvede musikpædagoger og musiklærere med anden faglig uddannelse som lærerkræfter ved folkeskolens obligatoriske musikundervisning vil dog efter ministeriets opfattelse afhænge af, om der vil kunne tilrettelægges en supplerende uddannelse for musikpædagoger i læreruddannelsens hovedfag (pædagogik og psykologi, didaktik og metodik), eventuelt i samarbejde mellem seminarier og konservatorier. Fra konservatoriernes side er der taget initiativ til et sådant samarbejde.

b. Som anført i bemærkningerne til lovforslaget om 5 dages-ugen i folkeskolen (Folketingstidende 1969-70, tillæg A, sp. 2787) har spørgsmålet om instrumentalundervisning ikke kunnet løses tilfredsstillende på grundlag af fritidsundervisningslovens bestemmelser om interessegrupper for børn og unge. Dette følger allerede af, at instruktørlønnen ved interessegrupperne ligger på et niveau, der ikke kan virke attraktivt for pædagoger med en specialfaglig uddannelse. Hertil kommer, at det er en betingelse for statstilskud til en interessegruppe, at virksomheden skal være gennemført med mindst 10 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time.

Selv om instrumentalundervisningen således både på grund af det højere lønniveau og det lavere deltagerantal er væsentlig dyrere pr. elev end interessegrupperne, må det formentlig fastholdes som en konsekvens af de for folkeskolen i øvrigt gældende principper, at undervisningen bliver gratis for eleverne, hvis der optages en bestemmelse om denne virksomhed i folkeskoleloven. Det må dog være en forudsætning for statens deltagelse i udgifterne, at der er tale om en planmæssig fremadskridende, kvalificeret undervisning, og at undervisningstilbudene indtil videre begrænses til instrumenter, der egner sig for sammenspil, og således at der normalt kun tilbydes hver elev én ugentlig undervisningstime.

Lønudgifterne ved den øvrige del af den frivillige musikundervisning (korsang, orkesterspil m. v.), der som nævnt i vidt omfang vil kunne varetages af skolens egne musiklærere, bør efter ministeriets opfattelse ligeledes afholdes fuldtud af det offentlige, således at deltagelsen kan blive gratis for eleverne. Dette stemmer også med hidtidig praksis i adskillige kommuner.